

verslagen & rapporten uit de regio

Spaarbekken Baanhoek, Dordrecht 1978-1979

Tussen oktober 1978 en september 1979 is het terrein Spaarbekken Baanhoek te Dordrecht minimaal één maal per maand op het voorkomen van vogels onderzocht. Hierover maakte Piet Slot een gestencild jaarverslag van 7 pagina's. Ook de flora werd geïnventariseerd. Volgens samensteller blijkt uit het rapport dat het gebied natuurhistorisch gezien zeer interessant is. Voor watervogels, met name voor de Smient met maximaal 1000 exemplaren, is het gedurende de winter maanden van belang. Hiervoor is het nodig dat de grote rust, die er thans nog heerst, niet verstoord zal worden.

Voor geïnteresseerden is het rapport verkrijgbaar door storting van f 2,50 op giro 2816581 t.n.v. P.G. Slot, Rivierenplein 82, 3313 HE Dordrecht. Men ontvangt het rapport dan per post thuis.

Zwartenhoek, Axel

Een fauna- en florarapport 1979 over het Kreek- en weidengebiet 'Zwartenhoek' te Axel werd samengesteld door W. van Laere, in samenwerking met de Vogelwacht Oost-Zeeuwsch Vlaanderen 'De Steltkluut'. Er werden 121 soorten en ondersoorten vastgesteld en 47 broedvogelsoorten. Wat betreft de jacht werden bijzonder ergelijke gevallen vastgesteld, waarvoor de schrijver geen goed woord overheeft. Wel stelt hij voor spoedig eens mét de jagers rond de tafel te gaan zitten.

In de loop der jaren werden er zelfs 174 vogelsoorten waargenomen. De Zomertaling broedt er nog (!), evenals Slobeend, Kuifeend, Tafeleend, Bruine Kiekendief, Grutto, Tureluur, Kluut, Visdief, Holenduif, Tortelduif, Gele Kwikstaart, Blauwborst, Grasmus en Baardmannetje. Aan het eind van het verslag wordt de vraag gesteld wanneer Zwartenhoek eindelijk eens beheerd gaat worden in overeenstemming met de officiële bescherming van het gebied.

Het 22 pagina's getypte verslag is verkrijgbaar door storting van f 7,50 (inclusief portokosten) t.n.v. van Laere, Baljuwstraat 16, 4551 TG Sas van Gent, op bankrekeningnr. 14.59.04.342 Rabobank, Sas van Gent met duidelijke vermelding van naam en adres en 'Zwartenhoek 1979'.

Broedvogels Ennemaborg 1979

Voor de derde maal heeft de vogelwerkgroep van het IVN, afdeling West-Oldambt voor het Groninger Landschap de op het landgoed De Ennemaborg te Midwolda voorkomende broedvogels geïnventariseerd. Er broedden onder andere 25 paar Blauwe Reiger, 1 paar Wielewaal en 1 paar Bonte Vliegenvanger. Het broeden van Winter- en Zomertaling, Slobeend en Roodborstapuit werd mogelijk geacht. Het rapport is samengesteld door J. Bolt en bevat 7 gestencilde pagina's.

Secr. IVN, afd. West-Oldambt, C. Brouwer, Stationsstraat 34, 9679 ED Scheemda.

Weidevogelonderzoek 1979 - tweede voorlopige verslag

Het gehele onderzoek in het Noordhollands Noorderkwartier is evenals in 1978 een groot succes geworden. Er werden meer hectaren geïnventariseerd dan in 1978.

Ten aanzien van 1978 lijken Scholekster en Kievit iets in aantal te zijn teruggelopen, Grutto en Watersnip iets vooruit (de laatste soort vooral in de reservaten). Een zeer alarmerende achteruitgang is geconstateerd bij de Tureluur, in sommige gevallen zelfs met 40%. In 1980 zal nog een onderzoek plaatsvinden en daarna wil men tot een definitief samenvattend rapport komen, hetgeen wij met belangstelling tegemoet zien. Het bezit van inventarisatiegegevens over een aantal aan-eensluitende jaren is voor veel gebieden van zeer groot belang.

H.J.L.

De Pieper, jrg 19, 1980, nr 1/2. Weidevogelonderzoek 1979, tweede voorlopige verslag. Verkrijgbaar tegen storting van f 5,- op giro 2941425 t.n.v. 'Uitgaven V.W.G. Noordhollands Noorderkwartier, Zuid-Scharwoude, onder vermelding van: Weidevogelonderzoek 1979.

Opening Ooievaardorp te Eernewoude

Leden van de vogelwacht en mensen van 'It Fryske Gea' hebben met man en macht gewerkt aan het Ooievaardorp 'It Eibertshiem' te Eernewoude. Het ooievaarsonderkomen kreeg op donderdag 8 mei de eerste bewoners: tien jonge Ooievaarders uit het Ooievaardorp 'Het Liesveld' te Groot Ammers. De inmiddels opgerichte werkgroep 'Eibertshiem' hoopt dat er zich in het komende jaar een aantal broedparen zal vormen, dat het volgende jaar voor nageslacht kan zorgen. Voor de zekerheid zullen in de herfst nog twee broedparen van 'Het Liesveld' worden overgebracht naar Eernewoude.

Het ooievaardorp werd op 8 mei officieel geopend. Het is de bedoeling dat er een 'Vriendenclub van It Eibertshiem' wordt opgericht ter ondersteuning. Per jaar is ongeveer f 4000,— nodig voor het voeren en verzorgen van de vogels.

Milieukartering Drenthe 1974-1978 II: Vogelbevolking

Deel 2 van 'Milieukartering Drenthe' behandelt in aansluiting op het vegetatieonderzoek (Het Vogeljaar 27 (2) : 94) een onderzoek dat is verricht in 1975 en 1976 naar de broedvogels in Drenthe.

De bedoeling hiervan was om aan de hand van de vogels, vooral kwalitatief een inzicht te verkrijgen in de betekenis van de verschillende landschappen voor de dierenwereld (fauna) in het algemeen. De samenstelling van de vogelbevolking vertoont een duidelijke samenhang met de landschappen. Bij milieu-

kartering levert vogelonderzoek de beste mogelijkheden. Vogels geven aanwijzingen over de aard van de aanwezige ecosystemen en zijn gevoelig voor invloeden van de mens.

Veranderingen in het landschap leiden tot toe- en afname van soorten. De meest kwetsbare vogelsoorten dreigen te verdwijnen. Voor sommige van deze soorten vervult Drenthe een belangrijke rol. Over de betekenis van niet-broedvogels is veel minder bekend. En het is niet uitgesloten dat uitgebreid onderzoek hierover nieuwe inzichten en aspecten zal opleveren. In hoofdstuk 7 worden aanwijzingen gegeven hoe de negatieve gevolgen van de door de mens veroorzaakte activiteiten kunnen worden beperkt en positieve ontwikkelingen kunnen worden gestimuleerd. Dit wat betreft de vogelbevolking.

Het bijzonder interessante rapport, dat met bijzonder veel zorg is uitgegeven, is niet alleen voor de provincie Drenthe van veel belang. Het kan ook voor andere delen van ons land als voorbeeld dienen. Het bevat zo'n hoeveelheid van gegevens die verkregen werden door veld- en literatuuronderzoek dat wij helaas onmogelijk nader op de interessante inhoud zullen kunnen ingaan. Elke vogelwerkgroep of vogelbeschermingswacht zou ten minste één exemplaar van dit rapport ter beschikking moeten hebben voor haar werkende leden.

Ben L.J. van Os, Arend J. van Dijk & Joop C. Smittenberg: Milieukartering Drenthe 1974-1978. II: Vogelbevolking. 119 pag., geill. met foto's en pentekeningen, 20 figuren en tabellen, 3 bijlagen waaronder landschappenkaart van Drenthe, aanvulling in verband met broedvogelonderzoek en kaart van rustgebieden voor vogels en weidevogelgebieden. (1979). Uitg. Provinciale Planologische Dienst van Drenthe, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen, 05920-55544. Verkrijgbaar bij de afdeling voorlichting van de provincie Drenthe, Westerbrink 1, 9405 BJ Assen. Prijs f 15,-. Losse exemplaren van de kaarten (desgewenst niet gevouwen) zijn verkrijgbaar voor f 2,50 per stuk of f 5,- per set van twee stuks. Giro 814425 tnv Prov. Drenthe, Assen met vermelding 'Milieukartering, II Vogelbevolking'.

Ecologische inventarisatie van oevers Friese meren

In dit rapport worden de ecologische aspecten van de oevers van de Friese meren belicht, in het bijzonder de relatie tot het gebruik van de meren door de watersport. De oevers van vaarten en kanalen moesten daarbij nog buiten beschouwing blijven. Het onderzoek werd grotendeels in 1977 en 1978 verricht en wel door de Provinciale Planologische Dienst in Friesland (postbus 115, 8900 AC Leeuwarden, Oostergrachtswal 39, tel. 05100-39425) in samenwerking met de Fryske Foriening foar Fjildbiology (FFF). De verzamelde ecologische basisgegevens zijn in dit rapport samengevat tot een overzicht van de natuurlijke kwaliteiten van de oevers van de vele grote en kleinere meren en poelen in Friesland, die goed toegankelijk zijn voor de watersport. De resultaten van de ecologische inventarisatie zijn weergegeven op een serie kaartjes welke bij het rapport zijn gevoegd. Daartoe zijn een tiental oevertypen onderscheiden. In hoofdstuk 4 worden de na-

tuurlijke kwaliteiten, het voorkomen, de ecologische betekenis en enkele beheersaspecten van deze oevertypen nader beschreven. De ecologische kwetsbaarheid van de oevers en meren voor gebruik door de watersport is aangeduid op een overzichtskaartje. Per merencomplex wordt een overzicht gegeven van de resultaten van dit onderzoek, waarbij veel aandacht is besteed aan de vogels. Deze worden vergeleken met het huidige recreatieve gebruik en eventuele andere functies zoals landbouw en waterkering. De voornaamste bevindingen zijn aan het eind van iedere gebiedsbeschrijving nog eens in de vorm van een aantal ecologische knelpunten samengevat. In enkele gebieden of delen daarvan zijn de natuurlijke kwaliteiten in belangrijke mate aangetast ten gevolge van de recreatieve druk. Voorbeelden zijn het Brandemeer, het Sneekermeer en een deel van de Grootte Wielen.

In andere gebieden is, ondanks de vrij hoge recreatiedruk, de natuurlijke kwaliteit in beperkte mate aangetast, meestal ten gevolge van een zonerings. Ruimte om de watersport verder uit te breiden zonder negatieve gevolgen voor de natuur is hier nauwelijks aanwezig.

Dit rapport is verkrijgbaar, zolang de voorraad strekt, op aanvraag bij de Provinciale Dienst in Friesland, Leeuwarden, 05100-39425, toestel 215.

Ruilverkaveling Schagerkogge

Sinds 1976 is voor 152.500 ha aan ruilverkaveling aangenomen. De verwachting voor 1980 luidt, dat nog eens 40.000 ha zal worden aangenomen. Helaas dreigt de Schagerkogge in de nabije toekomst óók verkaveld te worden. Het gestencilde rapport vindt dat er aan ruilverkavelingen, in tegenstelling tot hun uitwerking, veel te weinig aandacht wordt besteed door de bevolking. Het gaat in dit geval om aantastingen, die vaak bekleed zijn met de mantel der economische tolerantie! De uitwerking van ruilverkavelingen is nog bij velen té weinig bekend. Als wij de resultaten van het ornithologisch, het botanisch en het hydrobiologisch onderzoek bekijken, komen wij tot de conclusie dat de Schagerkogge als geheel niet als een uniek natuurgebied tevoorschijn komt, maar dat er wél bepaalde, zeer waardevolle gedeelten in te vinden zijn (bijvoorbeeld Rietbos, Westfriesche Dijk, gedeelten van de Weerepolder) die binnen een fraaie, open entourage zijn gesitueerd en waarschijnlijk ook mede afhankelijk zijn van hun ogenschijnlijk minder bedeelde omgeving. Er wordt op gewezen dat unieke natuurgebieden van kleine omvang, die 'losgemaakt' worden van hun omgeving vaak gedomd zijn te verdwijnen. In 1979 inventariseerden de Vogelwerkgroep Niedorp en Vogelwerkgroep Tringa het gebied voor voorkomende vogels. De nadruk lag hierbij op de weidevogels. Het totale onderzoeksgebied werd opgedeeld in 12 sectoren. In de Hooglanderpolder en 't Wad/ Poolland werd nog de Watersnip broedend

vastgesteld. In de meeste onderzochte gebieden werden ook Tureluurs broedend aangetroffen. De Schagerkogge wordt door Lepelaar, Blauwe Reiger, Wulp, Zwarte Stern, Bruine en Blauwe Kiekendief als foerageergebied gebruikt. Het aantal foeragerende Lepelaars, die van het Zwanenwater komen, wordt geschat op circa 22% van de gehele kolonie. Buiten de gegevens van het ornithologische onderzoek worden ook een economisch, archeologisch en landschappelijk-historisch, ecologisch (w.o. bedreigingen, botanisch en hydrobiologisch) onderzoek besproken.

Dit rapport (50 gestencilde pag., met foto's) van de Werkgroep Schagerkogge werd onder meer door drs. R. Westra (Spierwerf 10, 1742 EG Schagen) samengesteld en is verkrijgbaar door overmaking van f2,50 + f1,90 portokosten op rekeningnummer 3573.26.660 tav. RABO, Schagen, giro 492 662, onder vermelding van 'rapport WSK 79/80'.

Jaarboek 1978 Vogelwerkgroep Friese IJsselmeer kust e.o.

Sinds 28 september 1979 is de Vogelwerkgroep Friese IJsselmeer kust en Omstreken een onderdeel van het Fûgelforbân van de Fryske Foriening foar Fjildbiology. Het secretariaat daarvan is gevestigd bij K.J. Alsem, Harlingerstraatweg 68, 8916 BE Leeuwarden. Het secretariaat van de vogelwerkgroep bij P.W. Bouma, Bascohof 13, 8711 EW Workum. Dit gestencilde jaarboek over 1978 bevat zeven artikelen te weten: Samenhang tussen merelzang en wind (J.C. Dijksterhuis), Huiszwaluw telling 1978 (Trinus Haitjema), Broedvogelinventarisatie in de Haanmeer in 1977 en 1978 (D. Tanger, P.W. Bouma, T. Haitjema), Eenden, rui en watersport bij de Workumerwaard (Dirk Tanger), De Steile Bank en haar gasten... (Meinte Engelmoer), Aalscholvers op de Steile Bank (Nico Groen, Dirk Tanger) en Steltloperslaaptrektellingen bij de Mokkebank in 1978 (Th. Piersma, Y.D. Kuipers, J. Muizelaar). De publicaties van deze vogelwerkgroep vormen een belangrijke bijdrage tot een betere ornithologische kennis van de Friese IJsselmeer kust.

Dit jaarboek kan worden besteld door storting van f 6,— per exemplaar op giro nummer 3 662 132 t.n.v. Th. Piersma, Hendrikstraat 21a, 9724 NA Groningen, onder vermelding van: Jaarboek Fijkje.

Twente, broedvogels van begroeiingslijnelementen

In 'Het Vogeljaar' 27(3) : 111-117 werd door A. Buitenhuis & G.J. Gerritsen uiteengezet hoe een landschapsinventarisatie, met name een gedetailleerd overzicht van de ligging en het karakter van onder andere begroeiingslijnelementen, als basis zou kunnen dienen voor een ornithologisch vervolgonderzoek. In dit rapport wordt verslag gedaan van dit ornithologisch vervolgonderzoek dat ten behoeve van de Provinciale Planologische Dienst van Overijssel door G.J. Gerritsen in het voorjaar van 1979 in de omgeving van Saasveld en Weerselo werd uitgevoerd.

De aanleiding voor dit onderzoek is de herziening van het streekplan Twente en het doel

heeft na te gaan in hoeverre elementaire landschapsgegevens bruikbaar zijn bij broedvogelonderzoek. Dit broedvogelonderzoek beperkte zich tot de broedvogels van begroeiingslijnelementen, omdat deze voor broedvogels waardevolle landschapselementen in het Twentse cultuurlandschap, zowel kwalitatief als kwantitatief opzicht, sterk achteruitgaan. Tijdens dit broedvogelonderzoek werd aandacht besteed aan de relatie tussen de structuur (= verticale gelaagdheid) van begroeiingslijnelementen en de aanwezigheid van broedvogels hierin.

Uit ornithologisch oogpunt worden een aantal aanplantings- en onderhoudsadviezen gegeven. De structuurrijke typen van begroeiingslijnelementen worden type A,B,C,D en overige begroeiingslijnelementen verdeeld. Bovendien worden aanbevelingen gegeven waarover nog nader onderzoek dringend is gewenst. Het is een gunstige ontwikkeling dat de grote waarden van begroeiingslijnelementen door sommigen in ons land thans wordt ingezien, terwijl er nog tal van beschermingsorganisaties zijn waar de erkenning van de waarde en acties tot behoud ervan slechts traag of nog in het geheel niet op gang is gekomen.

G.J. Gerritsen: Twente. Broedvogels van begroeiingslijnelementen - relatieonderzoek tussen de structuur van begroeiingslijnelementen en de aanwezigheid van broedvogels in de omgeving van Saasveld en Weerselo. Gestencild, 26 pag. en 22 bijlagen met 4 computerkaartjes per bijlage, 12 tabellen (1979). Onderzoeksrapport van de Provinciale Planologische Dienst van Overijssel, Zwolle. Prijs f 10,—. Inl. 05200—77177, tat. 2309.

Broedvogelinventarisatie Woold-Winterswijk 1978

In 1978 werd door de Vogelwerkgroep Zuid-oost Achterhoek in Het Woold, gelegen ten zuiden van Winterswijk, een gebied van ± 1100 ha op broedvogels onderzocht. Hierbij moet benadrukt worden dat het een onverbreekelijk deel uitmaakt van het Winterswijkse landschap.

Het landschap in Het Woold is, zoals overigens een groot deel van Winterswijk, ten opzichte van streken met gelijke landschapsopbouw elders in Nederland, gaaf te noemen. Tóch is een zekere ontluistering in steeds sterkere mate waarneembaar. De grote hoeveelheid (oud!) bos, de vele houtwallen en singels, de resterende overhoekjes en kruidrijke perceelscheidingen, de éénmansessen met hier en daar nog de traditionele gewassen als winterrogge en voederbietsen en de doorgaans met veel oud loof omsloten Saksische boerderijen vormen tezamen een zeer besloten, kleinschalig, bekoorlijk landschap. Daarnaast komen verschillende landschapstypen, oud hoevenlandschap, oud, middeloud en jong ontginningslandschap en zelfs een restant van het oorspronkelijke veenlandschap, nauw verstrengd door elkaar voor, waardoor de landschappelijke variatie extra groot is. In deze, gave, vorm is dit landschap, óók internationaal gezien, uniek te noemen.

Direct over de Duitse grens is het landschap reeds totaal afwijkend (veel grootschaliger). Deze rijke landschappelijke variatie en gunstige vochthuishouding hebben hun weer- slag op de broedvogelbevolking. Er werden maar liefst 86-87 soorten vastgesteld, waarbij opgemerkt moet worden dat de grotere, voor het Winterswijkse landschap zo karakteri- stieke, beekdalen niet in het onderzoeksge- bied vertegenwoordigd waren. Met name veel bosvogels bereiken zeer hoge dichtheden. De predatorenstand is dienovereenkomstig.

Vooraf de soorten van het besloten coulissenlandschap zijn talrijk: Havik, Sperwer, Bui- zerd en Bosuil. Het Wooldse Veen blijkt nog een aantal karakteristieke broedvogelsoorten te herbergen: Watersnip, Houtsnip, Waterral, Sprinkhaanrietzanger en Kleine Karekiet en blijven er typische soorten te pleisteren: Bok- je, Klapekster, Boomleeuwrik en in de win- termaanden de Waterpieper. Willen wij de na- tuurwetenschappelijke kwaliteiten handha- ven of verbeteren dan zal een verdere ontluis- tering van het landschap achterwege moeten blijven, respectievelijk zullen reeds uitgevoer- de aantastingen moeten worden hersteld. Be- kijken wij de figuren 6 en 8/9 dan zien wij dat in ongeveer honderd jaar bijna alle echte houtwallen en singels zijn verdwenen en dat eigenlijk alleen de wegbeplantingen en de grote lanen zijn overgebleven. Vooral ná 1950 is dat proces zeer snel gegaan. Hetzelfde geldt overigens voor de kleine bosjes, over- hoekjes, kruidenrijke perceelafscheidings en bramenstruwelen. Van elke soort volgt be- halve een beschrijving ook een kaartje waar- op het voorkomen wordt aangegeven. De Gele Kwikstaart, Grauwe Klauwier en andere soorten gaan duidelijk achteruit.

De Ortolaan is geheel aangewezen op essen met de traditionele verbouw van winterrogge, liefst in combinatie met aardappelen en voderbieten. De maiscultures vormen een onge- schikt broedbiotoop en daarom een bedreig- ing. Geelgors, Kneu, Grauwe Vliegenvanger, Gekraagde Roodstaart, Fluitser, Boompieper en dergelijke komen nog veelvuldig voor. Het Vuurgoudhaantje is er niet zeldzaam, evenals de Appelvink. Behoud van dit gebied zou be- tekenen dat wij wellicht daar een refugium zouden kunnen opbouwen voor kleine bos- vogels.

Jan Grotenhuls, Robert Kwak, Rudl Lanjouw, Alex Schot- man: Broedvogelinventarisatie Woold-Winterswijk 1978. Ge- stencild 145 pag., 8 tabellen, vele kaarten en grafieken (1979). Intern rapport van de Vogelwerkgroep Zuid-Oost Achterhoek (voormalig Vogelwerkgroep Winterswijk), con- tactadres: Orion 12, 7122 XG Aalten.

Is duininfiltratie gunstig voor vogelstand?

In het contactblad van de Stichting Duin- behoud en Waterwinning 'Duin' verscheen een artikel (jaargang 3 - nr. 1 - pag. 3 - 11, maart 1980) over een oriënterende studie naar de effecten van duininfiltratie op het broeden van moeras- en watervogels door H.A. Udo de Haes, C.A. Drijver & C.T.M. Vertegaal, geti-

telde: 'Is duininfiltratie wel zo gunstig voor de vogelstand?'.

De gevolgen van Infiltratie werden tot voor kort als erg gunstig voor de vogelstand afge- schilderd. De laatste tijd kwamen er echter ook bezwaren van de zijde van de vogelaars, bijvoorbeeld tegen de intensivering van de waterwinning in Berkheide en tegen de aan- leg van infiltratiebekkens in de Kennemer- duinen en het Kraansvlak. In dit artikel wordt een eerste overzicht gegeven van de gevol- gen van infiltratie voor de vogelstand, in het bijzonder van de in duinen broedende moe- ras- en watervogels. De moderne efficiënte in- filtratiemethoden blijken geen winst te bete- kenen voor de vogelstand. De betekenis voor de trekvogels bleef onbesproken. Samenvat- tend kwam men tot de conclusie dat het aan- tal watervogels in de onderzochte extensieve infiltratie-gebieden groter is dan in natuuri- jke vochtige gebieden, dat het aantal soor- ten moerasvogels in de onderzochte exten- sieve infiltratiegebieden lager is dan in de natuurlijke gebieden en dat in intensieve in- filtratiegebieden, waarin geen kwelplassen voorkomen, zowel het aantal watervogels als het aantal soorten moerasvogels veel lager is dan in natuurlijke vochtige gebieden.

Losse nummers van deze kwartaaluitgave zijn verkrijgbaar door overmaking van f 5,- op gironummer 4016298 tnv Kwar- taalblad Duin, Leiden, met vermelding 'Duin - Jrg. 3-nr. 1- maart 1980'.

Het redactie-adres is: postbus 11059, 2301 EB Leiden.

Ornithologische onderzoeken 1975-1976 A Wduinen

Voor het 10e jaar in successie worden de in- ventarisaties van de vogelstand in de Amster- damse Waterleidingduinen door de Vogel- werkgroep Haarlem uitgegeven. In de tweede helft van de jaren vijftig is er al begonnen met dit werk, waarvan na tien jaar de eerste publi- catie kwam. Om de verzamelde gegevens niet verloren te laten gaan en de continuïteit te verzekeren worden de verslagen vervolgd. Het pasgeleden verschenen verslag is een dubbel jaarverslag over de vogelstand en het vogelringonderzoek. Het eerste verslag verscheen in 1967. De reeks zal worden voortge- zet, waarbij zal worden getracht de opgelo- pen achterstand in te halen. Het verslag telt 98 gestencilde pagina's met artikelen (sa- mengesteld door H. Vader) over factoren die van invloed waren op het onderzoek en de vogelstand, veldwaarnemingen, broedvogel- inventarisaties, verslagen van de stootvogel- stand, broedpopulaties van een aantal water- vogels, watervogeltellingen, botulisme-explo- sie in 1976, jaarverslagen van het ringstation 't Paradijsveld terugmeldingen van geringde vogels en vangresultaten.

Nu de interesse voor onze duinen weer stijgt is het dubbel belangrijk dat vastgelegde ge- gegevens regelmatig vastgelegd worden.

Nadere inlichtingen bij H. Vader, 3e Loosterweg 56, 2182 CW Hillegom, 02520-20444. Dit dubbele jaarverslag kan worden besteld door storting van f 7,- + f 3,- verzendkosten op giro 3380626 tnv Vogelwerkgroep Haarlem, Amestelle 293, Zwaneburg, met vermelding 'AW Duinen jaarverslag 1975/76'. De vorige verslagen zijn geheel uitverkocht.